

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:459

av Kristina Nilsson (S)

Umgångerätt för mor- och farföräldrar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om umgångerätt för mor- och farföräldrar.

Motivering

Barn behöver trygghet i uppväxten inte enbart av föräldrarna utan även i form av andra vuxna, inte minst mor- och farföräldrar. Den äldre generationen betyder mycket för barnbarnen. De är många gånger ett stort stöd i olika sammanhang.

Vid separationer i ett äktenskap eller ett förhållande slits barnen alltför ofta mellan föräldrarna. Många barn far illa i en separation och tappar kontakten med släkt och vänner. Många mor- och farföräldrar berövas umgångerätten med sina barnbarn vid separationer. Den efterlevande föräldern hindrar och till och med förbjuder mor- eller farföräldern att träffa sina barnbarn.

Barnets vårdnadshavare har enligt föräldrabalken ett ansvar för att barnets behov av umgänge med någon annan som står barnet särskilt nära så långt möjligt tillgodoses. Det kan vara fråga om t.ex. mor- och farföräldrar och andra släktingar. I den mån ett bristande umgänge beror på att vårdnadshavaren inte tar sitt ansvar är det en viktig uppgift för socialtjänsten att försöka få vårdnadshavaren att se till barnets behov. Gjord uppföljning visar dock att socialnämnderna runt om i landet har varit restriktiva med att föra talan om umgänge med mor- och farföräldrar och det saknas prejudicerande domar. Därför har Socialstyrelsen tagit fram en handbok som syftar till att underlätta tillämpningen av reglerna.

Andra nordiska länder har lagstiftat om mor- och farföräldrars rätt till umgänge med sina barnbarn. Det måste bevisas att mor- och farföräldrarna är olämpliga att träffa barnbarnen för att det ska kunna förhindras.

I en tid av ökande rotlöshet och när många barn saknar kontakter med vuxna personer är det viktigt att även Sverige ser över möjligheten att ge mor- och farföräldrar rätt till umgänge med sina barnbarn. Det är angeläget att utvärdera 2006 års vårdnadsreform.

Kristina Nilsson (S)